

UČENÍCTVO POD TLAKOM

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ: 1 Kráľ 18; Mat 26,56; Luk 9,51-56; Ján 6,1-15; 12,1-6; 18,1-11; 21,15-19

ZÁKLADNÝ VERŠ

Ak si bežal s pešiakmi a unavili ťa, ako sa budeš pretekať s koňmi? Ak sa len v pokojnej krajine cítiš bezpečným, čo si počneš v húšťave Jordána? (Jer 12,5)

Jeden z najznámejších Murphyho zákonov znie: „Všetko, čo sa môže pokaziť, sa pokazí.“

Jeho platnosť si už v živote overil každý z nás. Zdá sa, že platí aj pre Kristových učeníkov. Máme však Božie zaslúbenia, ktoré nám pomáhajú vyhnúť sa zmalomyselneniu. Niekedy sme však napriek týmto zaslúbeniam vo veľkom pokušení upadnúť do zúfalstva. Nikdy by sme sa však nemali vzdať – Boh stojí pri nás aj v tých najťažších chvíľach.

V tejto úlohe sa pozrieme na život niektorých učeníkov a zistíme, čo sa môžeme naučiť z ich „zlých dní“.

TÝŽDEŇ V SKRATKE

Akou výstrahou by pre nás mal byť pokus učeníkov získať politickú moc? Čo sa môžeme naučiť z Judášovho života? Čo sa skrývalo za Jakubovou a Jánovou túžbou zničiť tých, ktorí odmietli Ježiša? Čo sa môžeme naučiť z Petrovej unáhlenosti a pokánia? Prečo všetci učenici opustili Ježiša vo chvíli, keď ich najviac potreboval – hoci s ním predtým prežili tak mnoho a mali veľké poznanie?

Moc

Náboženská viera môže byť veľmi silným nástrojom dobra, ale aj zla. Tá istá hnacia sila, ktorá niekoho motivuje „stratiť svoj život“ (Mat 16,25) pre Krista, môže – za iných okolností – dohnať iných k tomu, že v Božom mene zabíjajú. Ved' ak veríš, že ťa Boh vyzýva niečo urobiť, kto ti v tom môže akýmkoľvek ľudským alebo pozemským zdôvodňovaním zabrániť? To je napríklad dôvod, prečo sa niektoré vlády snažia náboženstvo zakázať alebo úplne zlikvidovať. Nechcú, aby ľudia uznávali nejakú vyššiu autoritu. A vyššia autorita ako Boh nie je. Na druhej strane, vlády nie sú imúnne voči snahe prisvojovať si neuveriteľnú moc náboženstva a využívať ju na svoje ciele. Učeník Ježiša Krista si musí dávať veľký pozor na rôzne nebezpečenstvá, ktoré v sebe ukrýva zneužívanie náboženskej moci.

? **Prečítaj si Ján 6,1-15. Aké ponaučenie z toho vyplýva o postojoch Ježišovho učeníka k politickej moci?**

Cieľom Ježišovho života na zemi nebolo stať sa pozemským kráľom. Snahu získať politickú moc by sme nemali zlučovať s učeníctvom. To, že Boh „ustanovuje kráľov“ a že do vlády sa môžu dostať aj kresťania, ktorí berú Boha vážne, neznamená, že snaha učeníka získať v Božom mene politickú moc je Božou vôľou a konaním jeho diela. Nová zmluva ani na jednom mieste nepredstavuje moc evanjelia ako model na získanie moci. Ani Ježišovi najbližší učenici to však nechápali. „Učenici súhlasia s názorom davu, že Dávidov trón je právoplatným dedičstvom ich Majstra. Hovorí, že Kristus túto poctu odmieta pre svoju skromnosť... Svoj zámer chcú urýchlene uskutočniť...“ (TV 258, DA 378) Keď videli túžobné očakávanie a nadšenie zástupu, rozhodne sa pokúsili vziať Ježiša a urobiť ho kráľom nad národom. (Ján 6,14.15) Bolo to však učeníctvo podľa ich predstáv. Ježiš na to zareagoval odchodom do samoty a modlitbou.

? **Ako môžeme – aj v osobnom živote – zneužiť náboženstvo a prisvojiť si ho na sebecké ciele?**

NENÁSYTNOSŤ

Niektu kedysi povedal: Ak chceš zbohatnúť, založ si nové náboženstvo. Hoci je tento výrok cynický, je v ňom veľa pravdy. Veď ak sa zaoberáme náboženskou vierou, zaoberáme sa tou najdôležitejšou oblasťou ľudskej existencie. Hovoríme o zmysle života, o nádeji na večnosť, o viere, že nám Boh odpúšťa naše hriechy. Ježiš, ktorého máme nasledovať, žil životom sebazapierania a chudoby. Varoval nás neraz pred tým, aby sme sa hnali za vecami tohto sveta. Cirkevné dejiny sú však plné príkladov zneužitia moci náboženstva a náboženských ideí na vlastné obohatenie – často práve na úkor chudobných.

? Prečítaj si Ján 12,1-6 a potom odpovedz na nasledujúce otázky:

- 1. Akú symboliku nachádzame v Máriinom čine? Ako to odráža postoj pravého Ježišovho učeníka? Pozri aj Mat 13,46; Fil 3,8.**
- 2. Čo nám tento príbeh hovorí o dôležitosti pohnútok nášho konania?**
- 3. Text hovorí, že Lazár, ktorý bol vzkriesený, sedel s nimi pri stole. V čom je preto Judášovo správanie ešte nepochopiteľnejšie a svedčí o jeho zaslepenosti voči vlastným hriechom?**

Pavol mal dobrý dôvod napísať známy citát v 1 Tim 6,10. Judáš nakoniec vinou lásky k peniazom stratil svoj život. Zdá sa, že sa hneď od začiatku usiloval, aby bol spomedzi učeníkov tým najdôležitejším. Celé jeho učeníctvo bolo popretkávané túžbou získať veci pre seba, vyvýšiť svoje „JA“. Ani ostatní učeníci neboli spočiatku nijakými ľudomilmi, ale Judáša jeho sebecko úplne ovládlo.

? Existuje recept na to, ako sa zbaviť sebeckých pohnútok?

HROMOBITIE

Medzi Ježišových dvanástich učeníkov patrili najmenej dve dvojice bratov. Keď Ježiš povolal Jakuba a Jána, nazval ich Boanérges – Synovia hromu. (Mar 3,17) Niektorí komentátori sa domnievajú, že Ježiš im dal takéto meno pre ich prchký temperament a výbušnú povahu.

? Prečítaj si Luk 9,51-56. Ako učeníci zareagovali, keď obyvatelia dediny Ježiša odmietli? Usiluj sa vžiť do situácie učeníkov. Aké dôvody ich viedli k tejto reakcii? Aké Ježišove slová alebo ktoré starozmluvné príklady mohli učeníkov viesť k takémuto postoju? Pozri napríklad 1 Moj 6-7; Mat 13,41-42; Mar 6,11

V súvislosti s konaním učeníkov existuje množstvo problémov. Na jednej strane horlia za Boha – to je dobré a všetci učeníci by mali byť oduševnení. No nesprávne zameraná horlivosť, dokonca aj z dobrého dôvodu, môže spôsobiť viac škody ako dobra. Jakub a Ján si vzali za svoj vzor Eliáša. Problémom je, že si jeho príbeh vyložili po svojom – Eliáš privolať oheň z neba, aby strávil obeť (1 Kráľ 18), nie spurných ľudí (tých vyhubil iným spôsobom).

Na celej veci bol najhorší ich tvrdý a odsudzujúci postoj voči hriešnikom. Každý učeník Ježiša Krista by mal hľadať spôsoby, ako hriešnikov priviesť ku krížu, ako im ukázať úžasné milosrdenstvo a milosť Boha, ktorý sám niesol trest za ich hriechy. Bez ohľadu na to, aký hriešny bol ich život, prostredníctvom Ježiša môžu získať úplné odpustenie, ospravedlnenie a nový život. To je naša úloha ako učeníkov. Súd prenechajme Bohu.

? Považuješ niektorých ľudí za vzdorovitých a mimoriadne zlých? Akým spôsobom môžeš týmto ľuďom ukázať Božie milosrdenstvo a milosť, a súčasne nebudiť dojem, že obdivuješ a schvaľuješ spôsob ich života alebo ich presvedčenie?

KAJÚCI PETER

Peter je známy ako impulzívny a prudký učeník, ktorý v každej situácii niečo povedal. V Luk 22,33.34 čítame, že si bol taký istý sám sebou a svojim učeníctvom, že Ježišovi slúbil vernosť až na smrť. Ako vieme, zanedlho musel tieto slová odvolať. (Mat 26,69-75)

❓ Čo nám príbeh v Ján 18,1-11 hovorí o osobnosti a charakte Petra, zvlášť vo svetle Mat 26,69-75?

Všetci vieme, že Peter zlyhal. Je to veľká lekcia pre všetkých učeníkov Ježiša Krista. Nemôžeme pracovať pre Pána vo svojej vlastnej sile. Preto je dôležité, aby sme sa každodenne podriadili Ježišovi. On je vínný kmeň, my sme ratolesti. Bez neho nič nedokážeme, najmä nie byť vernými učeníkmi. Horlivosť pre Pána a jeho veci je krásna, ale musí byť podriadená vláde Ježiša Krista.

❓ Aký je podľa veršov Ján 21,15-19 Ježišov postoj k tým učeníkom, ktorí oľutovali svoje hriechy, ale nevzdali sa ho?

„Je to poučenie pre všetkých Kristových nasledovníkov. Evanjelium sa nespoľčuje so zlom. Neospravedlňuje hriech. Tajné hriechy treba vyznať tajne Bohu, ale verejný hriech vyžaduje verejné vyznanie. Pohana ako následok hriechu padá na Krista... Učeník sa má všemožne vynasnažiť, aby túto pohanu svojim pokáním odstránil...“

Peter trikrát otvorene zaprel svojho Pána a Ježiš sa trikrát presvedčil o jeho láske a vernosti naliehavou otázkou, ktorá mu ako ostrý šíp zasiahla srdce. Pred zhromaždenými učeníkmi Ježiš zjavil hĺbku Petrovej ľútosti a ukázal, ako hlboko sa tento kedysi vystatovačný učeník pokoril.“ (TV 566.567; DA 811.812)

Všimni si, čo Ježiš povedal Petrovi. (Ján 21,18.19) Ježiš vlastne hovorí, že Peter nakoniec zomrie pre Pána, ktorého tak vrúčne miloval. Petrove slová sa teda splnili, no až potom, čo sa naučil ťažkú lekcii o učeníctve.

❓ Aj tebe sa stalo, že si dal vystatovačné sľuby, ktoré si potom nespľnil? Čo sa môžeš naučiť z Petrovej skúsenosti?

ÚTEK

Vtedy ho všetci učeníci opustili a zutekali. (Mat 26,56)

Učeníci strávili s Ježišom tri a pol roka. Mali výhody, aké mal na tomto svete len málokto. Videli to, čo nevidel nikto iný. Koľkí zo všetkých miliárd obyvateľov tohto sveta videli Ježiša v ľudskom tele? Koľkí sa s ním denne stretávali, kým žil na zemi ako človek? Pravdaže, mali hriešnu prirodzenosť – a to bolo podstatou ich problému. Bez ohľadu na to, čo pre nich Boh urobil, neučili sa ľahko.

? **Prelistuj si niektoré z evanjelií. Ktoré úžasné veci Ježiš povedal a urobil pred očami svojich učeníkov? Koľko dôkazov im dal o tom, kým je? Potom sa pozri na úvodný verš. V čom to pre nás môže byť varovaním?**

Ježiš vedel, že ho učeníci opustia, preto ich pripravoval na svoj odchod a na svoju smrť. Oni však nepočúvali. Do Jeruzalema prišli úplne nepripravení.

Zdá sa, že počas Ježišovho pôsobenia zaujímali učeníkov jeho činy, nie slová. Jeho konanie upevňovalo ich mesiášske nádeje a prinášalo im to radosť. Pri premenení ich hlas z neba vyzval, aby počúvali Ježiša. Oni však nebrali vážne to, čo im povedal o svojom umučení.

Počas Poslednej večere sa Ježiš snažil ukázať svojim nasledovníkom, čo ho čaká, ale oni ho nepočúvali. V záhrade Getsemane ich vyzýval modliť sa, aby získali silu – ale oni zaspali.

? **Uvažuj o všetkom, čo Ježiš pre teba urobil, čo v tvojom živote zmenil, aké ti dal zaslúbenia, povzbudenia, dary a dôkazy pre vieru. V čom ti pripomínanie Ježišových požehnaní pomáha vyhnúť sa chybám, ktorých sa dopustili učeníci?**

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe *Túžba vekov* si prečítaj text na stranách 252-259 (DA 364-380), 305.306 (DA 437.438), 377-380 (DA 547-551), 386-390 (DA 559-565) a 565-570 (DA 809-817); v knihe *Skutky apoštolov* text na stranách 324-326 (AA 539-543).

„Láska k peniazom v Judášovom srdci rástla vďaka jeho šikovnosti a chytrosti. Keby svoju praktickú ekonomickú schopnosť používal a formoval pod vplyvom Svätého Ducha, bola by veľkým prínosom pre malú cirkev. Posväcovaním svojho ducha by získal jasný pohľad a vedel by správne oceniť nebeské veci. Judáš si však v srdci uchovával svetské plány a spôsoby. V jeho prípade to nebolo tak, že sa znenazdajky objavil hriech. Boli to jeho jasné intrigy, sebecký a skúpy duch, ktorý ho ovládol a napokon doviedol k tomu, že predal svojho Pána za hŕstku peňazí...

Judáš bol s Kristom počas celého obdobia Spasiteľovej verejnej služby. Mal všetko, čo mu Kristus mohol dať... Keby sa snažil byť človekom, ktorý prináša požehnanie, nie pochybovačným, kritickým sebeckým mužom, Pán by ho použil na rozvoj svojho kráľovstva. Judáš bol však špekulant. Domnieval sa, že by mohol hospodáriť s financiami cirkvi a svojou šikovnosťou a bystrosťou v obchode vytvoriť zisk. Jeho srdce bolo rozpoltené. Miloval chválu sveta. Odmietol vzdať sa sveta pre Krista. Nikdy Kristovi nezveril svoje večné záujmy... Judáš bol náboženský podvodník.“ (E. G. Whiteová v 5BC 1101.1102)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Ak sú učeníci nasledovníkmi, sú učeníkmi aj tí, ktorí nasledujú svoje vlastné idey a ciele?
2. Aké ďalšie príklady učeníctva, ktoré je vystavené tlaku, môžeš uviesť? Čo sa z nich môžeme naučiť?
3. V Petrovi vidíme človeka, ktorý je prchký, zahorí, ale potom sa potkne a padá. Aké sú nebezpečenstvá opačného prístupu – prílišnej opatrnosti a váhavosti? Môžeme aj v tomto druhom prípade zájsť príďaleko? Uvažujte spoločne o vašom zbore ako celku. Je pripravený vrhnúť sa do každej novej činnosti, alebo má sklon byť príliš váhavý a nesmelý v nasledovaní Pána? Čo môžete ako trieda urobiť, aby ste mu pomohli nájsť správnu rovnováhu?